

Kitap Tanıtımı

Hazırlayan: Tülin SELVİ ÜNLÜ

İÇEL GEZGİNLERİ

Gündüz Artan
Mersin Deniz Ticaret Odası Yayınları
1994, 63 s.

Değerli araştırmacı ve yazar Gündüz Artan, "İçel Gezginleri" adlı kitabıyla, pek çok çalışmasında olduğu gibi bir ilki gerçekleştirerek, antik dönemden başlayarak, Mersin'in içinde yer aldığı Kilikya coğrafyasını ziyaret etmiş gezginlerin gözüyle kenti ve bölgeyi anlatıyor.

Antik dönemde, Ksenophon, Hekataios, Artemidoros, Marcus Tullius Cicero, Marcus Terentius Varro, Strabon gibi tarih ve coğrafyacılar, bölgenin yirminci yüzyıldaki ziyaretçilerine kadar çok sayıda gezginin anlatılarını, gravürler, haritalar ve fotoğraflarla ortaya koyuyor.

Yazar sunuş yazısında, "Doğuyu batıya bağlayan deniz ve kara yollarının üzerinde yer alan ve çok sayıda uygarlığın kurulduğu İçel'e antik çağdan beri birçok gezgin gelmiştir. Doğa ve tarihin kaynaştığı bölgemizi tanıtan bu gezginler konusunda Türkçe yayınlar ne yazık ki çok azdır. Bu kitapta İçel gezginleri, gezi kitapları belirtilerek tarih sırasıyla tanıtılmıştır. Seçilen alıntılar, yazıldığı döneme ait ilginç izlenim ve bilgileri aktarmaktadır." demektedir.

BİR DÜŞ MÜYDÜ O MERSİN

Gündüz Artan
Mersin Deniz Ticaret Odası Yayınları
2009, 110 s.

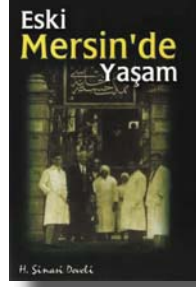
Mersin Deniz Ticaret Odası'nın, "Mersin Deniz Ticareti" adlı aylık yayın organında, değerli yerel tarih araştırmacısı ve yazar Gündüz Artan'ın "Bir Düş Müydü O Mersin" başlıklı sayfasında

yazdığı yazılar derlenerek, Mersin Deniz Ticaret Odası Yayınları'ndan aynı adla basılan kitapta, kentin yaşam ve kültür zenginlikleri anlatılıyor. Gündüz Artan'ın, Mersin'in geçmişinden gelen kültürel çeşitliliğini geniş araştırmalarla ortaya koyduğu yazıları, kente ait şiirler, deyişler, yazılar, anılar, çizimler, karikatürler ve kartpostallar ile oldukça zengin bir içerik ve özenli bir tasarımla okuyucuya aktarılıyor.

2009 Ağustos'unda kaybettiğimiz değerli araştırmacı ve yazar Artan, kitaptaki yazılarıyla, Mersin'in yakın tarihindeki birbirinden ilginç olayları, anıları, yöresel deyişleri, şiirleri şarkıları, meşhur simaları gün ışığına çıkararak kent kültürüne önemli bir katkı yapıyor.

ESKİ MERSİN'DE YAŞAM

H. Şinasi Develi
Avcı Ofset
2007, 288 s.

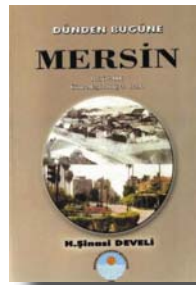
1920 doğumlu H. Şinasi Develi, 1944 yılında Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi'ndeki eğitimi dışında Mersin'de yaşamış ve kentin neredeyse yüzyıllık yakın geçmişine birebir tanıklık etmiş bir kişi olarak, kentin ileri gelenlerinden dinlediklerini, duyduklarını, kendi yaşadıklarını çeşitli araştırmalar ile birleştirerek, çok yönlü olarak "Eski Mersin'de Yaşam" adlı kitapta

toplamıştır. Kentin adının nereden geldiğinden, kurtuluş yıllarında ve İkinci Dünya Savaşı'ndaki Mersin'e, eski semt isimlerinden, kentin sokakları ve meydanlarına, dini yapılardan önemli tüccarlarına kadar kentin yakın geçmişine ait çok çeşitli kültürel öğesini bir arada bu kitapta aktarmaktadır.

Yazarın ifadesi ile "denize dik açılmış cadde ve sokaklarıyla trafik sorununun yaşanmadığı, beş bin insanın yaşadığı küçük bir sahil kenti olan" Mersin'in, mesire ve sayfiye yerleri, sinemaları, zengin mutfak kültürü, limanı ve sosyo-ekonomik yapıda uçurumların olmadığı barış dolu günlerini anlatıyor.

DÜNDEN BUGÜNE MERSİN

H. Şinasi Develi
Mersin Büyükşehir Belediyesi
2008, 280 s. (Genişletilmiş 4. Baskı, İlk Baskı 1993)

Üniversite eğitimi dışında bütün yaşamını Mersin'de geçirmiş olan H. Şinasi Develi, "Dünden Bugüne Mersin" adlı kitabında, doğal yapıdan, kentin tarihsel gelişimine, kentteki ibadethanelerden kentin idari yapısına, yerel yönetimlerden, eğitim ve kültür yaşamına, basın tarihinden ulaşım, haberleşme ve ticari yapıdaki gelişmelere değin,

kenti çok yönlü olarak ortaya koyuyor.

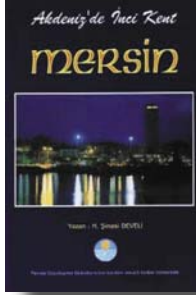
Kitap, kentteki ilk planlama çalışmalarından, nüfusuna kadar Mersin'e ilişkin temel bilgilerin birarada bulunduğu bir başvuru kaynağı niteliği taşıyor. Kente ilişkin yapılan kapsamlı ilk kaynak kitaplardan biri olarak değerlendirilebilecek eser, yazarın zengin kişisel arşivinden kartpostallar, haritalar, güncel fotoğraflar ile geçmişten bugüne kentin değişim ve gelişimini gözler önüne seriyor.

AKDENİZ'DE İNCİ KENT

H. Şinasi Develi

Mersin Büyükşehir Belediyesi

1998, 129 s.

H. Şinasi Develi'nin "Akdeniz'de İnci Kent Mersin" adlı kitabı, kenti daha çok idari yapılanması, yerel yönetimleri ve belediyeçilik yaklaşımı, ulaşım altyapısı, kültür-sanat faaliyetleri, sağlık kurumları, ticareti ve tarımı ile sektörel yönleri ile ele alıyor ve zengin görsel malzemesi ile ilgi çekici biçimde aktarıyor.

BİR ZAMANLAR MERSİN'DE

Uğur Ersoy

Evrım Yayınları

1997, 200 s.

1932 Mersin doğumlu Prof. Dr. Uğur Ersoy, çocukluk ve ilk gençlik yıllarını yaşadığı Mersin'e ilişkin anılarını anlatırken, nostalji yapmanın ötesine geçerek, o dönemin önemli kişileri, olayları, yapılarıyla yarım yüzyıl öncesinin Mersin'in kapsamlı bir portresini çiziyor.

Prof. Dr. Ersoy kitabının önsözünde, kitabın bir tarih kitabı olmadığını, olayları ve kişileri anımsadığı şekliyle

aktardığını ifade etse de, eser özellikle kent tarihi alanında çalışanlar için dönemin Mersin'inin toplumsal tarihi kadar kentin fiziksel özellikleri açısından önemli bir başvuru kaynağı niteliği taşıyor. Kitabın sonunda yer alan fotoğraflar, özellikle Prof. Dr. Ersoy'un üyesi olduğu ailenin izdüşümünde Mersin'in kentsel karakterinin ipuçlarını veriyor.

MERSİN EVLERİ

Filiz Yenişehirlioğlu vd.

T.C. Kültür Bakanlığı

1995, 153 s.

Önsözünde, dönemin Kültür Bakanı Fikri Sağlar'ın kent kimliğine vurgu yaparak, "Mersin, ticaret merkezi olma niteliğiyle, kentsel dokusuyla, kültür ve sanata duyarlı insanlarıyla kuşkusuz, dün ve bugün olduğu gibi, yarın da ülkemizin ve dünyanın özgün kentlerinden biri olmaya devam edecektir. Bu bağlamda, zaman içerisinde oluşan bu kent kimliğinin katılımcı bir anlayış

ile bozulmadan sürdürülmesi gerektiğine inanıyorum" sözlerine yer verilen "Mersin Evleri" kitabı, başta mimarlık, şehircilik, sanat tarihi gibi alanlar olmak üzere pek çok farklı disiplinden araştırmacı ve ilgili bir temel eser niteliği taşımaktadır.

Kitap, Prof. Dr. Filiz Yenişehirlioğlu ve Hacettepe Üniversitesi Sanat Tarihi Anabilim Dalı öğretim üyelerinin, Mersin'de kent merkezinde yaptıkları alan çalışması sonrasında, kentin tarihsel gelişimi ile kendine özgü mimari özelliklerini ilişki içinde ele alan bir yaklaşımla ele almaktadır. Kitapta, kentin özgün sosyal dokusu ile önemli bir tarihi ve kültürel potansiyel barındıran yapıllı çevresi arasındaki karşılıklı etkileşim, fotoğraflar, çizimler ve planlar ile ortaya konmaktadır.

MERSİN KÜLTÜR ENVANTERİ

Mersin Üniversitesi Mimarlık Fakültesi & Akdeniz Kent

Araştırmaları Merkezi

2005, 102 s.

"Mersin Kültür Envanteri" kitabı, Mersin Üniversitesi Bilimsel Araştırma Fonu tarafından sağlanan destek ile Prof. Dr. Tamer Gök'ün yürütücülüğü, Uzman Tülin Selvi Ünlü'nün koordinatörlüğünde, Arş. Gör. Meltem Uçar, Arş. Gör. Nida Naycı, Arş. Gör. Cenap

Yoloğlu, Uzman Tülin Selvi Ünlü ve Okutman Mehtap Ergenoğlu'ndan oluşan proje ekibi tarafından yirmi dört aylık bir çalışmanın ardından yayınlanmıştır.

Kitapta, Mersin'de kentsel kültür varlıklarının belgelenmesi amacıyla gerçekleştirilen proje ile kent merkezinde, kentsel sit alanındaki toplam yüz yirmi dokuz tescilli yapı ve üç adet kentsel öğeye (iki adet çeşme ve bir adet anıt) ilişkin yapı ve alan ölçeğinde yapılan belgeme çalışmasının sonuçlarına yer verilmektedir. Kitap, çalışma alanına ilişkin genel bilgilerin ardından, projenin amaç ve kapsamı, projenin yöntemi ve elde edilen veriler ile değerlendirme bölümlerinden oluşmaktadır. Anlatım, alana ilişkin haritalar, fotoğraflar ve tescil fişleri ile desteklenmiştir.

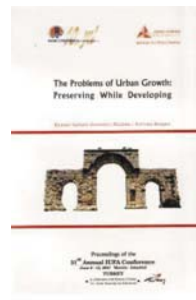
THE PROBLEMS OF URBAN GROWTH: PRESERVING WHILE DEVELOPING

KENTSEL GELİŞME SORUNLARI: BÜYÜME-KORUMA DENGESİ

Mersin Üniversitesi & Johns Hopkins University Institute for Policy Studies

Mersin Üniversitesi Yayınları No:6

2002, 123 s.

2002 yılında, Mersin Üniversitesi & Johns Hopkins University'nin ortaklaşa gerçekleştirdikleri 31. IUFA Konferansı'nda sunulan bildirilerin derlendiği yayın, Mersin'de konut ve konut endüstrisinden, ulaşım davranışlarına, bölgedeki kentsel koruma yaklaşımlarından, Tarsus'ta gerçekleştirilen arkeolojik kazılar ve sonuçlarına, Mersin'deki

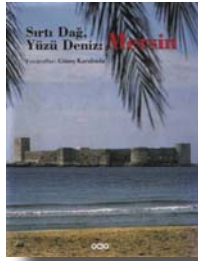
kentleşme sürecinde kentin kurumlarının rollerine, Kilikya'daki antik yerleşimlerin gelişiminden, Mersin Limanı ve Serbest Bölgesi'ne kadar pek çok konudaki çalışma ve araştırma sonuçlarının bir arada yer aldığı önemli bir kaynak niteliği taşıyor.

Başta şehir planlama disiplini olmak üzere koruma, bölgesel kalkınma, arkeoloji gibi birçok disiplin için önemli bir başvuru kitabı olan yayında, konferansın sonunda yapılan atölye çalışmalarından çıkan, Mersin'in kentsel gelişim sorunlarına kent ve bölge ölçeğinde çözüm önerileri içeren stratejiler ve yaklaşımlar da yer alıyor.

SIRTI DAĞ, YÜZÜ DENİZ: MERSİN

Yapı Kredi Yayınları

2004, 349 s.

Şehir monografileri yayımlayan Yapı Kredi Yayınları tarafından, kent ve bölge üzerine çalışmaları olan farklı alanlardan kişilerin yazılarının derlendiği kitapta, dağ, deniz ve ova üçgeninde Türkiye'nin en önemli limanlarından biri olan Mersin, prehistorik dönemden itibaren kentin tarihsel gelişimi, mimarisi, kent sosyolojisi, folkloru, edebiyatı ve

ekonomisiyle anlatılıyor.

Güneş Karabuda'nın fotoğrafladığı kitap, "Kayıp Kentlerden Bugüne Mersin", Saat Yönünde Bir Gezinti", Kültür-Sanat-Doğa Zenginlikleriyle Mersin" ve "Ekonomi Tarihiyle Mersin" başlıklı toplam dört bölümden oluşuyor.

MERSİN KENT SEMPOZYUMU

TMMOB

2008, 274 s.

Editörlüğünü Alkan Alkaya ve Kemal Zorlu'nun yaptığı "Mersin Kent Sempozyumu" bildiriler kitabı, 24-25 Ekim 2008 tarihlerinde TMMOB Mersin İl Koordinasyon Kurulunun organizasyonu ile gerçekleştirilen etkinlikte sunulan bildirilerden oluşuyor.

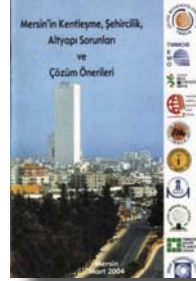
Açılış konuşmasını TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın

yaptığı sempozyumun kitabında, Oktay Ekinci tarafından "Planlamada Bilim ve Demokrasi" ve Yrd. Doç. Dr. Tolga Ünlü tarafından sunulan "Mersin'in Kentsel Gelişme Süreci: Sorunlar ve Öneriler" başlıklı açılış bildirilerinden başka, "Kent Sorunları ve Mersin Güneş Kent Projesi", "Mersin'de Kentleşme ve Tarihi Çevre Sorunları", "Kentsel Dönüşüm Projeleri ve Mersin", "Mersin'de Katı Atık ve Dönüşüm Projesi", "Mersin'i Bekleyen Tehdit ve Fırsatlar" gibi çok sayıda bildirinin tam metinleri yer alıyor.

MERSİN'İN KENTLEŞME, ŞEHİRCİLİK, ALTYAPI SORUNLARI ve ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

TMMOB İl Koordinasyon Kurulu

2004, 36 s.

Mart 2004 tarihinde, TMMOB İl Koordinasyon Kurulu'nca gerçekleştirilen etkinlikte, meslek odalarının Mersin Şube ya da temsilcilerinin, Mersin'in içme ve atıksu altyapısına ilişkin sorun ve çözüm önerilerinden, afet planlamaya, görüntü ve gürültü kirliliği sorunundan, imar planlarında yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerine, kentsel

ulaşım konusunda yerel yönetimlerin rolünden, güneş enerjisinden daha fazla yararlanma konusundaki önerilere kadar "Mersin'in Kentleşme, Şehircilik, Altyapı Sorunları ve Çözüm Önerileri"ni tartıştıkları sunuşlar derlenmiştir.

Dolayısıyla, "Mersin'in Kentleşme, Şehircilik, Altyapı Sorunları ve Çözüm Önerileri" adlı yayın, başta yerel yönetimler olmak üzere, özellikle TMMOB üyesi meslek odaları ve üyeleri ile kentliler için önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

A LIFE APART: the fate of an outsider

Patrick Grigsby

2009, 402 s.

Patrick Grigsby, 1931 yılında Mısır'ın Port Said şehrinde doğmuş bir Mersinli. Onun için kolaylıkla Mersinli diyebiliriz, çünkü babasını kaybettikten sonra 1934 yılında annesinin ailesinin bulunduğu Mersin'e yerleşiyor ve gençlik yılları Mersin'de geçiyor. Zaten, bu yıllardan sonra Patrick Mersin ile bağlarını hiçbir zaman koparmıyor. Mersin yıllarının ardından eğitim sürecini ve daha sonra yaşamının devamını geçirdiği İstanbul ve İngiltere'de de Mersin'i unutmuyor ve kenti sıklıkla ziyaret ediyor.

Patrick Grigsby, "A Life Apart: the fate of an outsider" isimli kitabında Mersin yıllarını büyük bir neşe ve mutluluk ile anlatıyor. Mersin'in 1930'lu ve 1940'lı yıllardaki kozmopolit yapısını gözler önüne seren kitap, kentin ileri gelen aileleri ve gündelik sosyal yaşam hakkında ayrıntılı bilgiler sunuyor. Bir dışarıdan (outsider) gelen olarak Mersin'de yaşamının güzelliklerine ve zorluklarına değinen Patrick, Mersin'in günümüzde kaybolmaya yüz tutmuş özelliklerinden birine dikkat çekiyor: Mersin, o dönemde dışarıdan gelenleri kucaklayan bir şehir olarak, farklı din ve kültürlerden insanların bir arada yaşadığı, paylaşımlar sergilediği bir kent. Bu anlamda, kitap okuru kozmopolit Mersin'in yaşadığı yıllara götürüyor.